

සිද්ධන් සඟරාවේ ලිංග භේදය පිළිබඳ විමර්ශනාත්මක අධ්‍යයනයක්

ආචාර්ය පූජ්‍ය පදියකලාවේ අමරවංශ හිමි

කථිකාචාර්ය

සිංහල අධ්‍යයන අංශය

ශ්‍රී ලංකා බෞද්ධ හා පාලි විශ්වවිද්‍යාලය

padiyathalaweamarawansa933@gmail.com

Abstract

The only book currently available to learn Sinhala grammar is Sidath Sagara. This was written in the thirteenth century. Sidath Sagara talks about gender, only two genders as masculine and feminine nouns. Although Sidath Sagara says that there are two genders, according to the Sinhala practice, three genders are implemented. The third gender is the neuter gender. Sinhala gender has been introduced after paying attention to the gender difference in Pali and Sanskrit languages. Understand gender discrimination in Sidath Sagara without knowledge of Pali and Sanskrit languages. This is a problematic situation. Because of this, scholars refuse to explain the gender of the Sidath Sagara. Some people justify sidath Sagara's gender bias. This research was carried out in order to properly investigate Sidath Sagarava's gender examination and arrive at conclusions. why neuter gender is not valid in Sinhala in Sidath Sagarava's gender examination? is kept as the research problem. The main objective of the research was to study gender discrimination in Sidath Sagara. Studying the various ideologies that have been presented regarding gender discrimination, Sidath Sagara's research on gender and reaching balanced conclusions began. Sidath Sagara was kept as the primary source. Various editions of Sidath Sagara, Sinhala grammar books and Journals written in this regard, newspaper articles etc. were the secondary sources by studying the gender difference in Sidath Sagara and grammar tradition of Sinhala, it was kept as the basis of the research that the existing problems regarding gender discrimination in Sidath Sagara will be resolved. the research sample was only for the work of Sidath Sagara and Sinhala grammar tradition. From the data analysis of the research 1. Gender distiction as discrimination in Sidath Sagara is a gender discrimination used for poetry. 2. the author of Sidath Sagara explains focusing on the gender distinction in Pali and Sanskrit languages and not focusing on the Sinhala language. 3. it is uncinded the three conclusions that Sidath Sagara's gender distinction is a traditional Sinhala grammatical tradition.

Keywords: Masculine, Feminine, Neuter, Sidath Sagara, Pali-Sanskrit Languages

1. හැඳින්වීම

සිංහලයේ විද්‍යාමාන එකම ව්‍යාකරණ ග්‍රන්ථය වන්නේ සිදන් සඟරාවයි. දහතුන් වැනි සියවසේදී එනම් දඹදෙනි සාහිත්‍ය යුගයේදී රචිත කෘතියක් බව පිළිගැනේ. නාම පදයේ ලිංග හේදය පිළිබඳව අදහස් දක්වන සිදන් සඟරාව පාලි හා සංස්කෘත මූල භාෂාවල පුරුෂ ලිංග, ස්ත්‍රී ලිංග හා නපුංසක ලිංග යනුවෙන් තෙවැදැරුම් ලිංග හේදයක් ඇතුළත් වුවත් සිංහලයට ඇත්තේ ලිංග දෙකක් පමණක් බව “මේය, මෝය යන වහරට කරුණු වූයේ ලිඟු නම්. දිය, විදු ඇ ගී” (ජයතිලක, (සංස්) 2010: 100) යනුවෙන් දැක්වෙයි. ‘මේ’ යනු පුරුෂ ලිංග නාම පදයක් ලෙසත්, ‘මෝ’ යනු ස්ත්‍රී ලිංග නාමපදයක් ලෙසත් දක්වයි. සර්ව නාම ශබ්දයක් නාම පදයන්ගේ ලිංග හේදය තහවුරු කරන්නට වරනඟා දැක්වීම මෙහිදී සිදුවී ඇත. සාමාන්‍ය නාමපදයක් වරනඟා බලන විට සිංහලයේ ලිංග හේදය තෙවැදැරුම් බව තහවුරු වේ. නාම වරනැගීමේදී සචේතන ශබ්ද එක් අයුරකින්, අචේතන ශබ්ද තවත් අයුරකින් වරනැගේ. අචේතන ශබ්දයන්ගේ බහුවචන රූපය බොහෝ විට ප්‍රකෘති ස්වරූපයෙන්ම දැක්වේ. ඇතැම් අචේතන ශබ්දවල බහුවචන ස්වරූපය නවදොරින්, තිදොරින්, දෙනෙතින් ආදී වශයෙන් සංඛ්‍යානාම යොදා ගැනීමෙන්ද සකසා ගැනේ. පසුකාලීනව අචේතන ශබ්දවල බහුවචනය සකසා ගැනීමට දොරවල්, ගෙවල්, අත්වලින් ආදී වශයෙන් ‘වල්’ ප්‍රත්‍ය යොදා ගැනීමෙන්ද සකසා ගන්නට පෙලඹී ඇත. සිදන් සඟරාවේ ලිංග විභාගයේදී පුරුෂ ලිංග, ස්ත්‍රී ලිංග ප්‍රභේද පැහැදිලිව දක්වයි. නපුංසක ලිංගයක් නොදක්වයි. මේ තෙවැදැරුම් ලිංග සාකච්ඡා කිරීමට පෙර ලිංගවල පදාර්ථ විමසා බැලීම පර්යේෂණ කාර්යයට පහසුවක් වේ. ඒ අනුව මෙම පර්යේෂණයෙන් විමර්ශනය කරන ‘පුරුෂ ලිංග’ පදයෙන් අදහස් වන්නේ ‘පිරිමි සත්කයින් හඳුන්වන ශරීර අවයවය, පුරුෂ නිමිත්ත, පුරුෂ ව්‍යංජනය, පුංලිංගය, පුරුෂ ලිංග පදය’ යන අර්ථය (විජයතුංග (සංස්), 2017:1093). ‘ස්ත්‍රී ලිංග’ යන පදයෙන් අදහස් කරන්නේ ‘යෝනිය, ව්‍යාකරණයේ දී දැක් වූ නාමපදවල ස්ත්‍රී බව කියවෙන ශබ්ද ප්‍රකෘතිය’ යන අර්ථයන් ය (විජයතුංග (සංස්), 2017:1852). පර්යේෂණයේදී ‘නපුංසක ලිංග’ යනුවෙන් අදහස් කරන්නේ ‘ව්‍යාකරණයෙහි ස්ත්‍රී පුරුෂ ලිංග දෙකටම අයිති නැති නාම පදය, අප්‍රාණවාචී නාම පදය’ යන අර්ථයන්ය (විජයතුංග (සංස්), 2017:916). ව්‍යවහාර සිංහලයේ ලිංග තුනක් දක්නට ලැබේ. සිංහල භාෂාවේ බොහෝ ව්‍යාකරණාංග සකස්වී ඇත්තේ පාලි හා සංස්කෘත මූල භාෂාවලට අනුගත වෙමිනි. එම භාෂාවල තුන් ආකාර ලිංග හේදයක් ඇත. ඉංග්‍රීසි වැනි අන්‍ය භාෂාවලද තුන්වැදැරුම් ලිංග හේදයක් හෝ සිවුවැදැරුම් ලිංග හේදයක් හෝ දක්නට ලැබේ. එසේ තිබියදී සිංහලයේ දෙවැදැරුම් ලිංග හේදයක් නියම කර තිබීම ව්‍යාකූලත්වයක් ඇති කරයි. එයට බලපෑ හේතු විමර්ශනය කිරීම මෙම පර්යේෂණයෙන් සිදු කෙරේ. සිදන් සඟරාව පර්යේෂණයේ ප්‍රධානම ප්‍රාථමික මූලාශ්‍රය වේ. සිදන් සඟරා සංස්කරණ කෘති, පාලි හා සංස්කෘත ව්‍යාකරණ ග්‍රන්ථ ඇතුළත් ලිඛිත ප්‍රාථමික හා ද්විතීයික මූලාශ්‍රය භාවිතයෙන් සිදු කෙරෙන අධ්‍යයනයකි.

2. සාකච්ඡාව

සිදන් සඟරා කතුවරයා ලිංග හේදය අවස්ථා දෙකකදී සඳහන් කරයි. පළමු අවස්ථාව විසිවැදැරුම් වියරණ විදිවලදීය. දෙවැනි අවස්ථාව සිදන් සඟරාවේ තුන්වැනි පරිච්ඡේදය වන ලිඟු අදියරේදීය. ලිංග හේදය සම්බන්ධ එම තොරතුරු අධ්‍යයනය කිරීමෙන් ලිංග, අලිංග හා පොදු ලිංග යනුවෙන් කොටස් තුනකට වෙන් කළ හැකිය. ‘ලිංග’ නමැති පළමු කොටසින් අදහස් වන්නේ ප්‍රාණයක් සහිත පුරුෂ ලිංගික සත්ත්වයන් සහ ස්ත්‍රීලිංගය සහිත සත්ත්වයන්ය. ‘අලිංග’ නමැති දෙවැනි කොටසින් අදහස් වන්නේ ක්‍රියා විශේෂණ, නිපාත සහ උපසර්ග යන ප්‍රභේද තුනයි. ‘පොදුලිංග’ යනුවෙන් දක්වන්නේ ‘සර්වනාම’ සහ ‘ගුණනාම’යි. සිදන් සඟරා කතුවරයා දක්වන ලිංග හේදයේ කිසිදු තැනක නපුංසක ලිංගයක් ගැන සඳහන් නොවේ. එහෙත් නූතන සිංහල ව්‍යවහාරයේත්, පාලි, සංස්කෘත ආදී මාතෘ භාෂාවලත් නපුංසක ලිංගයක් ගැන සඳහන් වේ. කුමාරතුංග මුනිදාසයන් ව්‍යාකරණ විවරණයේදී යම් නාමයක් පුරුෂවාචී නම් පුරුෂ ලිංග වේ (පුතා, බල්ලා), යම් නාමයක් ස්ත්‍රීවාචී නම් ස්ත්‍රී ලිංග

වේ (දෙන, බැලීම), යම් නාමයක් අප්‍රාණවාචී නම් නපුංසක ලිංග වේ (කන්ද, පර්වතය), මේ කාණ්ඩ තුනටම අයත් නොවන නාම සාධාරණ ලිංග වේ (සුදු, කළු, හොඳ, නරක) යනුවෙන් සිංහලයේ ලිංග හතරක් ක්‍රියාත්මක වන බව පෙන්වා දෙයි (කුමාරතුංග, 2000: 144). මෙම ප්‍රභේදය අනුවත් පැහැදිලිව පෙනෙන්නේ සිදත් සඟරා කතුවරයා නපුංසක ලිංගයක් ඉදිරිපත් කර නැති බවයි. විසිවැදැරුම් වියරණ විධිවලදී “මේය, මෝය යන වහරට කරුණු වූයේ ලිඟ නම්. දිය, විදු ඇ ගී” (ජයතිලක, (සංස්) 2010: 100) යනුවෙන් ලිංග හඳුනාදෙයි. මේ (තෙමේය) මෝ (තොමෝය) යන ව්‍යවහාරයට කරුණු වූයේ ලිංග නම් වේ. දිය (ලෝකය), විදු (විද්‍යාව) ආදිය මෙනි, යනුවෙන් එහි අර්ථය හඳුනා ගත හැකිය. ලිඟ අදියරේදී පහත අයුරින් ලිංග භේදය හඳුන්වා දෙයි.

“සකු සත් අනුසරෙන්-ඇතද සදනට ලිඟ බේ

නොපැනේ වහර වෙසෙසෙක්-පුම ඉතිරි ලිඟ දෙක විනා” (ජයතිලක, (සංස්) 2010: 163)

සංස්කෘත ශබ්ද ශාස්ත්‍රය අනුසාරයෙන් ශබ්දයන්ට ලිංග භේදයක් පැවැතියත් පුල්ලිංග සහ ස්ත්‍රීලිංග දෙක හැරුණු විට වෙනත් ව්‍යවහාර විශේෂයක් නොපෙනේ යන අර්ථය ගීයෙන් ඉදිරිපත් කර තිබේ. සිංහලයේ ක්‍රියාත්මක ලිංග භේදය තවදුරටත් පැහැදිලි කරනු සඳහා පහත ගීය ඉදිරිපත් කරයි.

“පණන් හදන් යුත් පවසනුයේ පුමලිඟ වේ

සහයොන් සතුන් කියලු සද වේ ඉතිරි ලිඟ නම්” (ජයතිලක, (සංස්) 2010: 166)

පුරුෂ ලිංගය සහිත සත්ත්වයන් හඳුන්වන පද පුරුෂ ලිංගික පද වේ. ස්ත්‍රී ලිංගය ඇති සත්ත්වයන් හඳුන්වන පද ස්ත්‍රීලිංගික පද වේ යනු ගීයේ අර්ථයයි.

විසිවැදැරුම් වියරණ විධිවලදී ‘මේ’ ‘මෝ’ යන යෙදීම් අනුව ලිංග භේදය ගන්නා බව පවසයි. එහෙත් ලිංග යනු කුමක් දැයි එහි පැහැදිලිව සඳහන් කර නැත. සිදත් කතුවරයා පවසන්නේ ‘මේ’ සහ ‘මෝ’ යන ව්‍යවහාරයට කාරණා වූ ශබ්ද ලිංග වන බවයි. මෙයින් ඔහු අදහස් කර ඇත්තේ ‘මේ තෙමේය’ ‘මෝ තොමෝය’ යනුවෙන් ස්ත්‍රී ලිංග හා පුරුෂ ලිංග ශබ්ද භාවිත වන බවයි. ‘මේ’ යන්න පුරුෂ ලිංගයේද ‘මෝ’ යන්න ස්ත්‍රී ලිංගයේද යෙදෙන බව අදහස වී ඇත. කතුවරයා ලෝක ව්‍යවහාරයේදී ‘මෙය ය’ යන්න නොගෙන ‘මේ තෙමේය’ ‘මෝ තොමෝය’ යන ව්‍යවහාරය පමණක් ගෙන තිබේ. දිය, විදු යනුවෙන් නිදසුන් දෙකක්ද දක්වමින් සිංහලයේ පුරුෂ ලිංගය හා ස්ත්‍රී ලිංගය පමණක් භාවිත වන බව කියයි. සිංහල ව්‍යවහාරය අනුව දක්වා ඇති නිදසුන් දෙකම පුරුෂ ලිංගයට හෝ ස්ත්‍රී ලිංගයට අයත් නොවේ. ඒවා අයත් වන්නේ නපුංසක ලිංගයටයි. ‘දිය’ යනු පුරුෂ ලිංගයට දෙන නිදසුනකි. ලෝකය යනු එහි අර්ථයයි. ජයග්‍රහණය හෙවත් දිනුම ආදී තවත් අර්ථ මෙයට අයත්ය. එම අර්ථ විමසා බැලූවත් පුරුෂ ලිංගයට අයත් යෙදීම් දක්නට නොලැබේ. එහෙත් සංස්කෘත භාෂාවේ ‘ජගත්’ පදය වර්තමානයෙන් පුල්ලිංග ශබ්දයක් ලෙසයි. එම යෙදීම අනුව ‘ජයත්’ පදයෙන් හින්න වූ තද්භව පදයක් ලෙස සලකා ‘දිය’ යන්න පුරුෂ ලිංග යැයි සැලකිය හැකිය. ස්ත්‍රී ලිංග පැහැදිලි කිරීමට යොදා ගන්නා උදාහරණය ‘විදු’ යන්නයි. මෙය ‘විද්‍යා’ පදයෙන් සිංහලයට තද්භව වූ ‘විදු’ පදයකි. සිංහල අර්ථය විද්‍යාව යන්නයි. සංස්කෘත භාෂා භාවිතයේදී ‘විද්‍යා’ පදය යෙදෙන්නේ ස්ත්‍රී ලිංග පදයක් ලෙසයි. සිංහලයට බිඳගත් ‘දිය’, ‘විදු’ පදවල යෙදීම අනුව ඒවා සිංහලයේ පුරුෂ ලිංගයට හෝ ස්ත්‍රී ලිංගයට හෝ ඇතුළත් නොවන පද දෙකකි. මෙයින් පෙනෙන්නේ කතුවරයා සංස්කෘත භාෂාවේ පද වර්තමානී සිංහලයටද එලෙසම යොදා ගත් බවකි. විවරණ හෝ විස්තරාර්ථ සපයන වියතුන් විසින් සිදත් කතුවරයාගේ අදහස නිවැරදිව තේරුම් නොගැනීම නිසා ස්ත්‍රී ලිංග හා පුරුෂ ලිංග යනුවෙන් ලිංග දෙකක් පමණක් ඇති බව දක්වන බවටද අදහසක් ඉදිරිපත්ව තිබේ. මෙම අදහස ඉදිරිපත් කරන පිරිස පෙන්වා දෙන්නේ සංස්කෘත, පාලි මාතෘ භාෂාවල යෙදෙන සර්වනාම වැරදියට තේරුම් ගැනීම නිසා මෙම වැරදි අවබෝධය පහළ වූ බවකි. පහත අයුරින් එය තහවුරු කර පෙන්වයි.

භාෂාව	පුරුෂ ලිංග	ස්ත්‍රී ලිංග	නපුංසක ලිංග
	ඒකවචන	ද්විවචන	බහුවචන
සංස්කෘත	එෂා	එෂෝ	එතත්
පාලි	එසො	එසා	එතං
සිංහල	මේ	මො	මේ

සංස්කෘත භාෂාවේ සහ පාලි භාෂාවේ සර්වනාම වරනැගීම් අනුව සිංහලයේ යෙදී ඇති ‘මේ’ යැයි සිදු කතුවරයා පවසන නියමයෙන් පුරුෂ ලිංග හා නපුංසක ලිංග අදහස් වන්නේ යැයි අනුමාන කළත් එයින් අර්ථවත් කර ඇත්තේ සර්වනාම යෙදීමකි. නාමපද වරනැගීම් අර්ථවත් නොවෙයි. පාලි, සංස්කෘත භාෂාවල ඇතැම් ස්ත්‍රී ලිංග හා පුරුෂ ලිංග පද සිංහලයේ යෙදෙන්නේ නපුංසක ලිංග ලෙසිනි.

භාෂාව	පුරුෂ ලිංග	ස්ත්‍රී ලිංග	නපුංසක ලිංග
සංස්කෘත	වෘක්ෂ	නදී	කලත්‍ර
	ආලෝක	ගංගා	
	ලෝක	විද්‍යා	
	වාග	ලතා	
	ජගත්		
	ගාම		
පාලි	මිත්තො		
	දාර		
	මාතුගාම		
	රුක්ඛ		
සිංහල	<ul style="list-style-type: none"> සංස්කෘතයේ යෙදෙන නදී, ගංගා, විද්‍යා, ලතා යන ස්ත්‍රී ලිංග පද සිංහලයේ යෙදෙන්නේ නපුංසක ලිංග පද ලෙසයි. සංස්කෘතයේ පුරුෂ ලිංග වශයෙන් වරනැගෙන වෘක්ෂ, ආලෝක, ලෝක, වාග, ජගත්, ගාම යන පද සිංහලයේ යෙදෙන්නේ නපුංසක ලිංගික ශබ්ද ලෙසයි. පාලියේ පුළුලිංගයේ යෙදෙන රුක්ඛ පදය සිංහලයේ නපුංසක ලිංගික වේ. පාලියේ පුළුලිංග වන මාතුගාම ශබ්දය සිංහලයේ ස්ත්‍රී ලිංගික වේ. පාලියේ පුළුලිංග වූ දාර ශබ්දය සිංහලයේ ස්ත්‍රී ලිංගික වේ. 		

මෙහි යෙදී ඇති ‘මේ’ යන්න පුරුෂ ලිංග හා නපුංසක ලිංග දෙකෙහිම යෙදී ඇති නිසා එකක් ලෙස වරදවාගෙන ඇති බව මෙම අදහස ඉදිරිපත් කරන පිරිස පෙන්වා දෙති. සිදු කතුවරයා එකක් ලෙස එය සලකා තිබුණේ නම් එයට උදාහරණ නොසැපයීම් සම්බන්ධයෙනුත්, සිංහලයට ද්විවචනයක් ආදේශ කර ගැනීම සම්බන්ධයෙනුත් ගැටලු මතු වේ. මෙම අදහස ඉදිරිපත් කරන්නේ තර්කය සම්පූර්ණයෙන්ම ප්‍රතික්ෂේප වන්නේ ලිඟු අදියරේදී කතුවරයා සිදු කරන “සකුසත් අනුසරෙන්-ඇතද සදනට ලිඟු බේ” (ජයතිලක, (සංස්) 2010: 163). යන

ප්‍රකාශයෙන්ය. ටෙට්‍රාසැක්‍රොමයිට් වැනි සංස්කෘත ග්‍රන්ථය, හත්ඵචනගල්ල විහාරවංසය නමැති පාලි කෘතිය රචනා කළ අනවමදර්ශී හිමියන් ලිංග භේදයක් දක්වා ඇත්තේ මේ ගැන නොදැන නොවේ.

සිදත් කතුවරයා සිංහලයේ නපුංසක ලිංගයක් නැති බවට අදහස් දක්වා පුරුෂ ලිංගයට හා ස්ත්‍රී ලිංගයට උදාහරණ සමූහයක් ඉදිරිපත් කර ඇත. බ්‍රහ්මයා, දෙවියා, අසුරයා, මිනිසා, ඇතා, ගුරුලා යනාදී සත්වයන් පුරුෂ ලිංගයට අයත් බව සඳහන් කරයි. මෙහිදී සත්වයන්ගේ පුරුෂ නිමිත්ත අනුව පුරුෂ ලිංගයට ඇතුළත් කරයි. දිය (ජගත්), වැස්ස (මේඝ), ගස් (තරු) ආදී පද මාතෘ භාෂාවල යෙදෙන ස්වභාවය අනුව පුරුෂ ලිංගයට ඇතුළත් කරයි. විදු (විද්‍යා), නිසා (රාත්‍රී), පැන (ප්‍රඥා), පෙළ (පඬිකි) ආදී පද සංස්කෘත-පාලි භාෂාවල ස්ත්‍රී ලිංගය ගත්තත් ඒවා සිංහල ව්‍යවහාරයේ නපුංසක ලිංග පදයි. එහෙත් සිදත් කතුවරයා එම පද උදාහරණ වශයෙන් දක්වන්නේ ස්ත්‍රී ලිංගය සඳහාය. තද්භව පද වශයෙන් සිංහලයට බිඳගෙන තිබුණත්, මූල භාෂාවල අර්ථය ගැන සලකා ස්ත්‍රී ලිංගයටම ඇතුළත් කර ඇත. නාමපද වර්තැගීම්වලදී සිංහලයේ පුරුෂ ලිංග, ස්ත්‍රී ලිංග හා නපුංසක ලිංග යනුවෙන් ලිංග තුනක් ක්‍රියාත්මක වන බව පැහැදිලිව පෙනේ.

උදාහරණ:

පුරුෂ ලිංග වර්තැගීම්

විභක්තිය	ඒකවචන	බහුවචන
පෙර (ප්‍රථමා)	දිලින්දා	දිලින්දෝ
කම් (කර්ම)	දිලින්දා	දිලින්දන්
කතු (කර්තෘ)	දිලින්දා විසින්	දිලින්දන් විසින්
කරණ (කරණ)	දිලින්දා කරණකොට	දිලින්දන් කරණකොට
සපදන් (සම්ප්‍රදාන)	දිලින්දාට	දිලින්දන්ට
අවදි (අවධි)	දිලින්දාගෙන්	දිලින්දන්ගෙන්
සබද (සම්බන්ධ)	දිලින්දාගේ	දිලින්දන්ගේ
අදර (ආධාර)	දිලින්දා කෙරෙහි	දිලින්දන් කෙරෙහි
අලප් (ආලපන)	දිලින්ද,	දිලින්දෙනි,

ස්ත්‍රී ලිංග වර්තැගීම්

විභක්තිය	ඒකවචන	බහුවචන
පෙර (ප්‍රථමා)	කාන්තාව	කාන්තාවෝ
කම් (කර්ම)	කාන්තාව	කාන්තාවන්
කතු (කර්තෘ)	කාන්තාව විසින්	කාන්තාවන් විසින්
කරණ (කරණ)	කාන්තාව කරණකොට	කාන්තාවන් කරණකොට
සපදන් (සම්ප්‍රදාන)	කාන්තාවට	කාන්තාවන්ට
අවදි (අවධි)	කාන්තාවගෙන්	කාන්තාවන්ගෙන්
සබද (සම්බන්ධ)	කාන්තාවගේ	කාන්තාවන්ගේ
අදර (ආධාර)	කාන්තාව කෙරෙහි	කාන්තාවන් කෙරෙහි
අලප් (ආලපන)	කාන්තාව,	කාන්තාවනි,

නපුංසක ලිංග වර්තැගීම්

විභක්තිය	ඒකවචන	බහුවචන
පෙර (ප්‍රථමා)	රට	රටවල්
කම් (කර්ම)	රට	රටවල්
කතු (කර්තෘ)	රට	රටවල්
කරණ (කරණ)	රටින්, රටෙන්	රටවලින්
සපදන් (සම්ප්‍රදාන)	රටට	රටවලට
අවදි (අවධි)	රටින්, රටෙන්	රටවලින්
සබද (සම්බන්ධ)	රටේ	රටවල
අදර (ආධාර)	රටෙහි	රටවල
අලප් (ආලපන)	රට	රටවල්

සිංහල භාෂාවේ නපුංසක ලිංග වර්තැගීම්වලදී පෙර, කම්, කතු විභක්තිවල රූප සමාන බවක් ගැනීම, බහුවචනවලදී ඇතැම් පදවලට 'වල්' ප්‍රත්‍ය එකතු වීම, සබද හෙවත් සම්බන්ධ විභක්තියේදී 'එ' ප්‍රත්‍ය යෙදීම, බහුවචනය බොහෝ විට ප්‍රකෘති ස්වරූපයෙන් යෙදී තිබීම යන ලක්ෂණ දක්නට ලැබේ. මේ අනුව සිංහලයේ නපුංසක ලිංගයක් ක්‍රියාත්මක වන බව වර්තැගීම්වලින්ද තහවුරු වෙයි.

3. සමාලෝචනය

සිදත් සඟරා කතුවරයාට අනුව නපුංසක ලිංගයක් සිංහලයේ ක්‍රියාත්මක නොවේ යන්නත්, සමකාලීන හා සාම්ප්‍රදායික සිංහල ව්‍යාකරණයේ නපුංසක ලිංගයක් ක්‍රියාත්මක වේ යන්නත් සම්බන්ධයෙන් ඇත්තේ ගැටලු සහගත තත්ත්වයකි. මේ සම්බන්ධයෙන් ඉදිරිපත්ව ඇති මතවාද අධ්‍යයනය කිරීමෙන්ද විසඳුම් සොයා ගත හැකිය. සිංහල භාෂාවේ නපුංසක ලිංගයක් ක්‍රියාත්මක බවත්, සිදත් සඟරා කතුවරයාට එය වැරදි ඇති බවත්, සාවද්‍ය බවත් 'විමර්ශන සහිත සිදත් සඟරාව' යනුවෙන් සිදත් සඟරාවට සංස්කරණයක් ඉදිරිපත් කරමින් කේ. ජයතිලක මෙසේ පෙන්වා දෙයි "මේ වනාහි ස්ථිර වශයෙන්ම සිදත් සඟරාකරුට වැරදුණ ස්ථානයකි. සිංහලයටත් වඩා හොඳ සංස්කෘත ශෛලියක් ඇති ඔහු සිදත් සඟරාවට ලියා ඇත්තේ මොග්ගල්ලාන නමැති පාලි ව්‍යාකරණය දිග හැර ඉදිරියෙන් තබාගෙනය. ඒ භාෂා දෙකෙහිම ත්‍රිලිංගය පිළිගැනී ඇත.... නිදර්ශන වශයෙන් ඔහුදී ඇති 'දිය' 'විදු' යන දෙකද සිංහලයේදී නම් ඇත්ත වශයෙන්ම නපුංසක ලිංග වෙයි. 'ජගත්' යන පදය ගත් කල්හි වුවද එය සංස්කෘතයෙහි ත්‍රිලිංගිකද (යෙදීම අනුව) පාලියෙහි නපුංසක ලිංගිකද වේ. නිදසුන ඒ අතින්ද නුසුදුසුය" (ජයතිලක, (සංස්) 2010: 100-101). යනුවෙනි.

'සිදත් සඟරා වියරණ විමසුම' යනුවෙන් සිදත් සඟරාවට සංස්කරණයක් ඉදිරිපත් කරමින් කුඩාවිල සෝමාලෝක තිස්ස හිමියන්ද කේ. ජයතිලකයන් මෙන් සිදත් සඟරාවේ ලිංග හේදයේදී නපුංසක ලිංගයක් දක්වා නැති බවත්, එය ව්‍යාකූල බවත්, සංස්කෘත හා පාලි භාෂාවල ලිංග හේදය පිළිබඳ දැනුමක් නැතිව අවබෝධ කර ගැනීමට අපහසු බවත් පෙන්වා දෙන්නේ මෙලෙසිනි. "මේ තෙමේ ය, මෝතොමෝ ය, කීවාක් මෙන් 'මෙය ය' කීමටද ශබ්ද කොටසක් ඉතිරිව ඇත්තේය. ඒ ශබ්ද කොටස නපුංසක ලිංග ලෙස ගැනීම අතිශයින්ම ශාස්ත්‍රීයය. එසේ හෙයින් පාලි සංස්කෘත භාෂාවල මෙන් සිංහලයේද ලිංගත්‍රය ව්‍යවහාරය සුදුසු බවත්, සිදත් කතුමා කවර හේතුවක් නිසා හෝ ඉදිරිපත් කළ දෙලිඟු කතාව බැහැර කළ යුතු බවත් හෙළ බස හදාරන්නවුන් වටහා ගත යුතු ය..." සිදත් සඟරාවේ ලිංග හේදය අතිශයින්ම ආකූලය, ව්‍යාකූලය, පාලි-සංස්කෘත භාෂාවන්හි ප්‍රවීණත්වයක් නැත්තකුට සිදත් සඟරාව අනුව සිංහලයේ ශබ්දවල ලිංග හේදය නිරවුල්ව නො දත හැකි ය" (තිස්ස, (සංස්)

2014: 117-118). යනුවෙනි. මහාචාර්ය ඔක්කම්පිටියේ පඤ්ඤාසාර හිමියන් තම 'සිද්ධන්තයා විමසුම' නමැති කෘතියේදී පෙන්වා දෙන්නේ සිද්ධ කතුවරයා සිංහලයේ ස්ත්‍රී, පුරුෂ වශයෙන් ලිංග ද්වයක් ඇතැයි ප්‍රකාශ කළත් ඔහුගේ එම ප්‍රකාශය අදාළ වන්නේ තත්කාලීන පද්‍ය කාව්‍ය ව්‍යවහාරය සම්බන්ධයෙන් පමණක් බවයි. එහෙත් පොදු සිංහල ව්‍යවහාරයේ ස්ත්‍රී, පුරුෂ හා නපුංසක වශයෙන් ලිඛිතයක් ක්‍රියාත්මක වන්නේ යැයිද හෙතෙම ප්‍රකාශ කරයි (පඤ්ඤාසාර, (සංස්) 2004: 73). 'සිංහල භාෂාව' නමැති කෘතියේදී තියඩෝර් ජී පෙරේරා පියතුමා අප්‍රාණවාවී ලිංග විභාගයේදී සිංහල භාෂාවේ ලිංග විභාගය මාතෘ භාෂා නොදැන කළ නොහැකි බව දක්වයි. තවද මාතෘ භාෂාවලට සිද්ධ සඟරාවේ ලිංග නියමය යම් යම් කරුණු නිසා ප්‍රයෝජන වෙනත් ව්‍යවහාර භාෂාවක් වූ සිංහලයට එම ක්‍රමය පිරිමැසේ යැයි සිතිය නොහැකි බවත්, ඉංග්‍රීසි ආදී ඇතැම් භාෂාවල මෙන් සියලුම අප්‍රාණවාවී ගබ්ද නපුංසක ලිංග කොට සැලකීම සිංහල භාෂාවටද ඉතාම උචිත බවත් සඳහන් කරයි (ජී පෙරේරා, 1932:130). සමස්තයක් වශයෙන් ඉහත කරුණු සමාලෝචනය කර බැලීමේදී සිංහල පද්‍යකරණයට අවශ්‍ය ලිංග භේදය පමණක් ඉදිරිපත් කිරීම කතුවරයාගේ පරම අපේක්ෂාව වී ඇත. මේ නිසා මේ හිමියන්ට නගන දොස් සාධාරණ නොවේ. පද්‍යකරණයේදී නපුංසක ලිංගයක අවශ්‍යතාව තදින්ම නොදැනේ. ඒ නිසා පාලි, සංස්කෘත ආදී මාතෘ භාෂාවල ඇතුළත් නපුංසක ලිංගය සිංහල පද්‍යකරණයට අවශ්‍ය නැති බවත්, පද්‍යකරණයට ස්වාධීන මඟක් ඇති කර දීමටත්, පද්‍යකරණයට අදාළ විශරණ දක්වන කෘතියක් නිසා නපුංසක ලිංගය පැහැදිලි කිරීමට අදහස් කර නැති බවත් විශ්වාස කළ හැකිය. ලිංගභේදය සම්බන්ධයෙන් ඉදිරිපත්ව ඇති ඉහත කරුණු පදනම්කරගෙන,

- සිද්ධ සඟරාවේ ලිංග භේදය පද්‍යකරණය සඳහා යොදාගත් ලිංග භේදයකි.
- සිද්ධ කතුවරයා පාලි, සංස්කෘත මාතෘ භාෂා බලා මිස සිය බස නොබලා දක්වන ලද ලිංග භේදයකි.
- සිද්ධ සඟරාවේ ලිංග භේදය පුරාතන ව්‍යාකරණ සම්ප්‍රදායකි යනුවෙන් ප්‍රධාන නිගමන තුනකට එළැඹිය හැකි ය. මෙලෙස නිගමන තුනකට එළැඹියත් පොදුවේ ව්‍යාකරණඥයන්ගේ පිළිගැනීම වන්නේ සිංහල භාෂාවේ පුරුෂ ලිංග, ස්ත්‍රී ලිංග හා නපුංසක ලිංග යනුවෙන් ලිංගත්‍රයක් ක්‍රියාත්මක බවයි.

පරිශීලිත මූලාශ්‍රය

- අහසසිංහ ඒ.ඒ., (1992). *සිංහල භාෂාවේ සංකීර්ණ වාක්‍ය විභාගය*, කඩවත: කතෘ ප්‍රකාශන.
- අලගියවත්ත, පුවසති. (2004). *සංස්කෘත-සිංහල ශබ්දකෝශය*, කොළඹ: සූරිය ප්‍රකාශකයෝ.
- කරුණාතිලක ඩබ්. එස්., (2004). *සිංහල භාෂා ව්‍යාකරණය*, කොළඹ: ඇම්. ඩී. ගුණසේන සහ සමාගම.
- කුමාරතුංග, මුනිදාස. (2000). *ව්‍යාකරණ විවරණය*, කොළඹ: ඇස් ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.
- ගයිගර්, විල්හෙල්ම් (1934). *සිංහල භාෂාවේ ව්‍යාකරණය*, (A Grammar of the Sinhalese Language - සිංහල පරිවර්තනය, 1964). කොළඹ: අධ්‍යාපන ප්‍රකාශන දෙපාර්තමේන්තුව.
- ගුණවර්ධන, ඩබ්ලිව්.එච්., (1924). *සිද්ධාන්ත පරීක්ෂණය*, (ප්‍රථම භාගය) කොළඹ: විද්‍යාසාගර.
- ජයතිලක, කේ., (2010). *විමර්ශන සහිත සිදන් සඟරාව*, කොළඹ-12: ප්‍රදීප ප්‍රකාශකයෝ.
- තේනබදු, පී., (2010). *සිංහල රචනය හා සාහිත්‍ය රසාස්වාදය*, දෙහිවල: බෞද්ධ සංස්කෘතික මධ්‍යස්ථානය.
- පඤ්ඤාසාර, ඔක්කම්පිටියේ. (2004). *සිදන්සඟරා විමසුම*, ගංගොඩවිල: කොලට්ටි ප්‍රින්ටර්ස්.
- බලගල්ලේ, විමල්.ඒ., (1995). *භාෂාධර්මය හා සිංහල ව්‍යවහාරය*, කොළඹ-10: ඇස්.ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.
- විජේරත්න, ඩේවිඩ්. (1973). *English ඩස් සිංහල*, කොළඹ-10: ඇස්.ගොඩගේ සහ සහෝදරයෝ.
- සුමනසාර, තිඹිරිවැව. (2007). *සිංහල භාෂාවේ ව්‍යාකරණය*. පුව් බොරැල්ල: විජේසූරිය ග්‍රන්ථ කේන්ද්‍රය.
- සෝමාලෝක තිස්ස, කුඩාවිල. (2014). *සිදන් සඟරා විසරණ විමසුම*. කොළඹ-11: සීමාසහිත ඇම්.ඩී.ගුණසේන සහ (පුද්ගලික) සමාගම.